

Economia circulară în construcții

Cristian Erbașu, președintele FPSC: Miza este majoră, având în vedere marile proiecte de infrastructură

Deși sunt de mult timp discuții despre economia circulară în construcții, iar interacțiunea dintre stat și antreprenori s-a îmbunătățit în ultimii ani, totuși avansul este minim în această direcție.

Cristian Erbașu, președintele Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC), este de părere că una dintre problemele care împiedică o foarte bună circularitate în sectorul construcțiilor este lipsa cadrului tehnic și legislativ care să permită utilizarea materialelor reciclate în marile lucrări de infrastructură.

„Normativele nu ne lasă să folosim materialele obținute din reciclare”, spune Cristian Erbașu, adăugând că nici proiectanții și nici beneficiarii nu sunt dispuși să își asume astfel de soluții alternative. În opinia sa, miza este una majoră, având în vedere volumele foarte mari de materiale implicate în construirea autostrăzilor și a altor proiecte de infrastructură.

În România se construiește mai ieftin decât în vestul Europei pentru că nu sunt cheltuieli cu protecția mediului, recirculare, confort ambiental

Există percepția că în România prețurile din construcții sunt mari, totuși acestea rămân încă reduse comparativ cu cele din vestul Europei.

Diferența nu provine neapărat din costul materialelor sau al manoperei, care nu mai sunt ieftine nici în România, ci din costul general al procesului de construire.

Costul de construire în România nu include investițiile în protecția mediului, recirculare, eficiență energetică și confort ambiental. La noi costurile pentru organizarea de șantier sunt de 3% din devizul general, dar în Occident pot ajunge la 20%, până la 25% în anumite zone. Asta în contrast cu practicile locale, unde accentul rămâne aproape exclusiv pe obținerea celui mai mic preț, subliniază domnul Erbașu.

Lipsește mecanisme reale care să oblige sau să stimuleze reciclarea

Președintele FPSC avertizează că investițiile în infrastructura de reciclare nu pot produce

rezultate fără mecanisme reale care să oblige sau să stimuleze utilizarea lor.

Antreprenorul spune că noua stație de sortare și reciclare a deșeurilor din construcții, pe care o dezvoltă la Cernica cu fonduri europene, este la început, dar estimările financiare sunt mult mai dificile decât arată planurile oficiale. Pe baza experienței din agricultură și turism, Cristian Erbașu estimează că unitatea va funcționa pe pierdere cel puțin cinci ani după punerea în operare.

Proiectul a fost amplasat lângă București, tocmai pentru că aici se generează cele mai mari cantități de deșeurii din construcții, chiar dacă finanțarea prin PNRR este mai redusă în București-Ilfov decât în alte regiuni.

Problema majoră este că fără stimulente serioase constructorii vor evita stațiile de reciclare. „Sunt sigur că ani de zile basculele vor trece pe lângă stația noastră și se vor duce tot la groapa de gunoi”, afirmă Cristian Erbașu.

Măsurile simbolice nu vor schimba comportamentul pieței și este nevoie de stimulente consistente, inclusiv în cadrul licitațiilor publice.

Companiile care pot demonstra în mod real că reciclează și nu depozitează deșeurile ar trebui să primească avantaje concrete în evaluarea ofertelor, precum punctaje suplimentare semnificative. Fără astfel de măsuri, concluziunea antreprenorul, reacția pieței va fi nulă.

Fabrică de reciclare, devenită profitabilă abia după șapte ani

Antreprenorul oferă și un exemplu din agricultură. În urmă cu aproximativ zece ani, compania sa a construit o centrală de cogenerare destinată valorificării deșeurilor provenite din fermă și din industria alimentară. În mod obișnuit, în Occident, astfel de deșeurii sunt colectate de la magazine și din retailul alimentar, iar operatorii sunt plătiți pentru preluarea lor, deoarece costurile depozitării sunt foarte mari. În România, situația a fost mult timp inversă: compania plătea pentru a prelua aceste deșeurii.

Abia după aproximativ șapte ani investiția a devenit profitabilă, în momentul în care generatorii de deșeurii au început să plătească pentru colectarea acestora. În opinia

Cristian Erbașu, președintele Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC)

domnului Erbașu, exemplul arată cât de dificil este încă procesul de tranziție către modele economice bazate pe reciclare și valorificarea resurselor.

Hotel din materiale reciclate

Pentru a ilustra diferențele față de piețele occidentale, Cristian Erbașu oferă exemplul investițiilor pe care le face în turism. Compania sa dezvoltă două hoteluri, dintre care unul este construit în mod convențional, iar celălalt este realizat, pe cât posibil, din materiale reciclate. Antreprenorul spune că obiectivul inițial a fost ca proiectul să ajungă cât mai aproape de utilizarea integrală a materialelor reciclate, însă în practică acest lucru s-a dovedit imposibil. Hotelul ales pentru acest experiment este unul din Oradea, în principal datorită proximității față de vestul Europei, de unde sunt importate materialele de construcții. Costurile sunt, însă, considerabil mai ridicate: același hotel construit cu astfel de soluții ajunge să fie mai scump cu peste 50%. În statele vestice, aceste costuri sunt asumate de societate și se reflectă ulterior în prețul final plătit de client.

„Însă pentru asta, societatea, într-adevăr, trebuie să conștientizeze pe de o parte că acest lucru costă, iar pe de altă parte, că trebuie făcute sacrificii”, a conchis Cristian Erbașu. ■